

i TIG108 Evolutionär psykologi**Ordinarie tentamen, HT22**

Inga hjälpmedel tillåtna

Du får skriva på svenska eller engelska eller blanda om det är enklare.

Totalt antal frågor 20

Totalt antal poäng 38

Betygsgränser

Godkänd poäng 19

Väl godkänd poäng 29

Lycka till!

Gustaf & Albin

i

Här följer 14 frågor om 1 poäng vardera där din uppgift är att svara så kort som möjligt. På somliga frågor går det att svara med ett ord, andra en eller två meningar. Men inga långa förklaringar eller diskussioner.

- 1** I våra gener är informationen organiserad i korta sekvenser bestående av tre "bokstäver". Vad kallas dessa sekvenser? (1p)

Skriv in ditt svar här

Totalpoäng: 1

- 2 Varför har mitokondrie-DNA (*mitochondrial DNA*) en speciell ställning i kartläggningen av arters evolution och släktskap? (1p)

Skriv in ditt svar här

Totalpoäng: 1

- 3 I traditionell psykologi så studerar man (a) egenskaper hos person och situation som förklaring till beteenden, medan man i evolutionär psykologi fokuserar på (b) orsakerna till att denna typ av beteenden förekommer över huvud taget. Vi kan beskriva detta som två fundamentala typer av frågeställningar; vad kallas frågeställningar av typ (a) respektive (b)? (1p)

Skriv in ditt svar här

Totalpoäng: 1

- 4 Ange ett samlingsnamn för den typ av idéer som syftar till att förändra mänskligheten genom att antingen påverka vilka som fortplantar sig eller hindra eller avråda somliga från fortplantning. (1p)

Skriv in ditt svar här

Totalpoäng: 1

- 5 Nämn en fördel och en nackdel med sexuell förökning gentemot asexuell förökning. (1p)

Skriv in ditt svar här

Totalpoäng: 1

- 6 I människans evolution så inträffade en viktig förändring tidigt (sex miljoner år sedan ungefär) som skiljer oss från alla våra andra släktingar bland primaterna och som sannolikt haft stor betydelse för utvecklingen av vår arts särart. Vad då? (1p)

Skriv in ditt svar här

Totalpoäng: 1

- 7 Vilken term är beskriven nedan?

“Den systematiska skillnaden i form mellan individer av separata kön inom samma art” (1p)

Skriv in ditt svar här

Totalpoäng: 1

- 8 Reaktionen från en individ på ett visst stimuli avtar vid upprepad utsättning för samma stimuli. Vad kallas detta fenomen? (1p)

Skriv in ditt svar här

Totalpoäng: 1

- 9 Vilken teori beskrivs nedan?

“Barn formar mentala representationer och arbetsmodeller av sig själva och andra människor som ett resultat av erfarenheter i sin relation med en primär vårdnadshavare under sina tidiga år. Representationen guidar barnets beteenden senare i livet.”

Skriv in ditt svar här

Totalpoäng: 1

10 Vilken term (teori?) är beskriven nedan?

“Teorin är baserad på den enskilda genens framgång och syftar till kombination av individens direkta reproduktion samt genens indirekta framgång via släktingars reproduktionsframgång.”
(1p)

Skriv in ditt svar här

Totalpoäng: 1

11 Vilken term är beskriven nedan?

“En organism utför ett beteende som tillfälligt minskar individens egen *fitness*, samtidigt som beteendet ökar en annan individs *fitness*. Detta görs med en förväntan på att den andra individen kommer att återgälda tjänsten, eller en liknande tjänst, vid ett senare tillfälle.” (1p)

Skriv in ditt svar här

Totalpoäng: 1

12 Ange de fem personlighetsdimensionerna i *Big five*-modellen. (1p)

Skriv in ditt svar här

Totalpoäng: 1

- 13** I *Wason's card selection task* så får man mycket olika utfall i hur väl människor kan lösa samma logiska problem beroende på hur problemet är formulerat. Ange en mycket kort förklaring till varför det skulle kunna vara så, så som problemet ofta har testats. (1p)

Skriv in ditt svar här

Totalpoäng: 1

- 14** Att man finner en psykologisk tendens eller beteende i alla kulturer (universellt, som det kallas) behöver ju inte betyda att detta är någonting "medfött". Olika kulturer kan utveckla liknande idéer oberoende av varandra, men framför allt så kan goda idéer spridas mellan kulturer. Vad kallas det senare med en engelsk term (som finns i kursboken)? (1p)

Skriv in ditt svar här

Totalpoäng: 1

i

Här följer sex frågor av en mer förklarande och diskuterande karaktär. Du kan få maximalt fyra poäng per fråga och din uppgift är att disponera din tentamenstid för att ge så insiktsfulla och relevanta svar du kan på dessa frågor inom den givna tidsramen. Läs igenom alla frågorna innan du börjar.

- 15 Beskriv och ge ett exempel på det som kallas *the naturalistic fallacy*. Diskutera fenomenet i förhållande till evolutionspsykologi-ämnet. (4p)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | \int_x | | | | Ω | |

Σ |

Ord: 0

Totalpoäng: 4

- 16** Ge minst två exempel på beteenden eller egenskaper som talar för att hjärnan/vår kognition skulle vara av modulariserad natur och diskutera modularitet utifrån dina valda exempel och problematisera gärna. (4p)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... | **B** | *I* | U | x_2 | x^2 | I_x | | | | | | | Ω | | |

Σ |

Ord: 0

Totalpoäng: 4

17 Vad är inter- och intrasexuell konflikt? Ge exempel och beskriv ett eller båda begreppen. (4p)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | Ω |

Σ |

Ord: 0

Totalpoäng: 4

18 Vad beskriver *Hamiltons regel* och hur är den kopplad till släktskap och selektion? (4p)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | Ω |

Σ |

Ord: 0

Totalpoäng: 4

- 19 Ge ett exempel på när genetik kan ha inverkan på miljö och ett exempel på när miljö kan ha inverkan på genetik. Diskutera kort inverkan med relevans till evolutionspsykologi. (4p)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | Ω |

Σ |

Ord: 0

Totalpoäng: 4

- 20** Diskutera fritt kulturens betydelse för mänsklig kognition i ljuset av ämnet evolutionspsykologi. T.ex: har människan evolverat för att utveckla kultur? Hur skulle människan vara utan kultur? Kan vi verkligen dela upp evolution/natur och kultur på ett meningsfullt sätt? Ta ut svängarna och fundera fritt utifrån vad du lärt dig i kursen. Frågeställningarna är bara förslag och du bör inte försöka besvara alla. Jag kommer vara "generös" i rättning. /Gustaf (4p)

(Tips: jämför exempelvis med andra djurarter.)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** | *I* | U | x_2 | x^2 | I_x | | | | | | | Ω | | |

Σ | |

Ord: 0

Totalpoäng: 4